

รูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนา
ความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

A Model for Developing Learning Experience Management Based on Waldorf's
Concepts to Develop Creative Thinking for Early Childhood Children under
Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3

สุธาสิณี สอนสุข¹ เอกลักษณ์ เพียสา² และทรัพย์หิรัญ จันทักษ์²
Sutasinee Sonsuk,¹ Akkaluck Pheasa,² and Suphirun jantarak²

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
¹Master of Education, Education Administration and Development Program, Sakon Nakhon
Rajabhat University

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
²Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University
E-mail: sutasinee.kk2506@gmail.com

Received: March 24, 2024; Revised May 28, 2024; Accepted: June 2, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 และ 2) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 ตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ เด็กปฐมวัยที่มีอายุ 4-6 ปี ระดับชั้นอนุบาล โรงเรียนบ้านนาคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 17 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) แบบสอบถามการสร้างรูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย มีองค์ประกอบ ดังนี้ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย และแนวคิดทฤษฎีของวอลดอร์ฟ ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80-1.00 2) แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟที่ใช้ในการศึกษาผลการใช้รูปแบบ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 และ 3) แบบทดสอบพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการใช้รูปแบบ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80-1.00 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่พัฒนาขึ้น โดยใช้วิธีตรวจสอบความเหมาะสม ได้องค์ประกอบของรูปแบบ ดังนี้ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย และแนวคิดทฤษฎีของวอลดอร์ฟ มีความเหมาะสม

โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยรายองค์ประกอบจากมากไปน้อย ดังนี้ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย และแนวคิดทฤษฎีของวอลดอร์ฟ ตามลำดับ

2. การศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้แบบทดสอบพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ พบว่าหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: รูปแบบการพัฒนา แนวคิดของวอลดอร์ฟ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop a model for developing learning experience management based on Waldorf's concepts to develop creative thinking for early childhood children under Sakonnakhon Primary Educational Service Area Office 3 and 2) to study the findings of the use of the model for developing learning experience management based on Waldorf's concepts to develop creative thinking for early childhood children under Sakonnakhon Primary Educational Service Area Office 3. The samples were 17 children aged 4-6 years studying in the kindergarten at Ban Na Khoi School under Sakonnakhon Primary Educational Service Area Office 3 in the academic year of 2022 selected by purposive sampling. The research instruments were 1) a five-rating-scale questionnaire used to create a model for developing learning experience management based on Waldorf's concepts to develop creative thinking for early childhood children consisting of 4 components: 1) learning experience management plans based on Waldorf's concepts, learning experience management, creative thinking for early childhood children, and Waldorf's concepts with the index of the item objective conjuncture (IOC) between .80-1.00, 2) learning experience management plans based on Waldorf's concepts used to study the findings of the use of the model with the IOC of 1.00, and 3) a creative thinking development test used to measure and evaluate the findings of the use of the model with the IOC between .80-1.00. The statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation, and statistical software packages.

The research findings were as follows.

1. The developed model for developing learning experience management based on Waldorf's concepts to develop creative thinking for early childhood children under Sakonnakhon Primary Educational Service Area Office 3 by using the appropriateness examination method consisting of the model components: learning experience management plans based on Waldorf's concepts, learning experience management, creative thinking for early childhood children, and Waldorf's concepts was appropriate in the overall at the highest level. When each component was considered, most of the components were at the highest level. When the components were organized from the highest to the lowest, learning experience management plans based on Waldorf's concepts were at the highest level, followed by learning experience management, creative thinking for early childhood children, and Waldorf's concepts, respectively.

2. The study of the findings of the use of the model for developing learning experience management based on Waldorf's concepts to develop creative thinking for early childhood children by using the creative thinking development test showed that after managing learning experience, early childhood children had creative thinking higher than before managing learning experience with the statistical significance at the level of .01.

Keywords: A Model for Developing, Waldorf's concepts, Learning Experience Management, Creative Thinking

บทนำ

ระบบการศึกษาของประเทศไทยได้กำหนดประเภทและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนที่มีพื้นฐานทางสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เพื่อให้ประชาชนทุกคนในประเทศได้มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) ซึ่งการศึกษาในปัจจุบันทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในโอกาสการเข้ารับการศึกษาและคุณภาพการศึกษาที่ได้รับ ก็เป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ต้องมีการปฏิรูปการศึกษา ไม่ได้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน เน้นการท่องจำแต่ไม่เน้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (สุพัตรา ชันทอง, 2562) ดังนั้น จำเป็นต้องปฏิรูปหลักสูตรและเน้นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ควรพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัยเพราะเด็กปฐมวัยในช่วง 7 ปีแรกเป็นช่วงเวลาสำคัญของมนุษย์ที่ควรได้รับการเรียนรู้และประสบการณ์ที่เหมาะสม จะทำให้เด็กปฐมวัยเติบโตอย่างมีคุณภาพเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้ในทุกด้านให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้ตระหนักถึงความสำคัญของเด็กอายุ 3-6 ปี เป็นวัยที่ร่างกายและสมองของเด็กกำลังเจริญเติบโต เด็กต้องการความรัก ความเอาใจใส่และการดูแลอย่างใกล้ชิด เด็กวัยนี้มีโอกาสเรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้สำรวจ เล่น ทดลอง ค้นพบด้วยตนเอง ได้มีโอกาสคิดแก้ปัญหา เลือกตัดสินใจ ใช้ภาษาสื่อความหมาย คิดริเริ่มสร้างสรรค์และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ผู้ที่รับผิดชอบจึงมีหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์ให้เด็กได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมให้เด็กสังเกต สำรวจ สร้างสรรค์และยิ่งเด็กมีความกระตือรือร้น ยิ่งทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560) การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง โดยจัดประสบการณ์ด้วยกิจกรรมที่หลากหลายบูรณาการผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เป็นประสบการณ์ตรงผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าเหมาะสมกับวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแนวคิดวอลดอร์ฟเป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้พัฒนาการของเด็กถูกเติมเต็มด้วยประสบการณ์เรียนรู้อย่างมีความสุข มุ่งส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างอิสระ และมีหัวใจหลักคือการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ การลงมือปฏิบัติ ความรู้สึก และความนึกคิด โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนบรรลุศักยภาพสูงสุดที่ตนมี โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้ได้มีผู้วิจัย (เพ็ญราไพ หนูสวัสดิ์, 2554) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดสร้างสรรค์ด้านศิลปะของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพราะฉะนั้นครูมีหน้าที่จัดสิ่งแวดล้อมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เล่นและจินตนาการของตนเอง ทำให้เด็กได้เรียนรู้ที่จะพัฒนาความคิดของตนเองจากภายในโดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ กิจกรรมที่ควรจัดขึ้นสำหรับเด็กวัยนี้จะมีรากฐานมาจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก

ฝึกให้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ การใช้จินตนาการควบคู่กับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การปล่อยให้เด็กได้ทำกิจกรรมอย่างอิสระ จะทำให้เด็กสามารถใช้จินตนาการของเด็กเองอย่างเสรี ถือเป็นพื้นฐานของความคิดสร้างสรรค์ในเด็ก (พิสิฐ เทพไกรวัล, 2563)

นักการศึกษาและนักวิชาการได้นำเสนอวิธีการในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยโดยการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ควรจัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่นที่ส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้เด็กได้แสดงออกทางความคิดตามจินตนาการของตนเองควบคู่ไปกับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เป็นกระบวนการคิดหรือวิถีคิดที่เป็นความสามารถทางสมองของมนุษย์ ในการที่จะคิดได้หลายทิศทาง ประกอบด้วย ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น และความคิดละเอียดลออ ซึ่งนำไปสู่วิธีการแก้ปัญหาหรือผลงานใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่าต่อสังคม (บานชื่น พุ่มชะเอม, 2556) ความคิดสร้างสรรค์มีความสำคัญและเกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก ซึ่งรอบตัวพบว่ามีหลายสิ่งหลายอย่างเป็นผลผลิตจากความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดจากการประดิษฐ์คิดค้น การออกแบบสร้างสิ่งแปลกใหม่ เป็นนวัตกรรมที่มีประโยชน์มากมายหลายด้าน เช่น ด้านเทคโนโลยี ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านการแพทย์ ด้านศิลปะ ดนตรี วรรณกรรม การละคร (พัชรมณต์ ศุภสุข, 2556) ทั้งนี้การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยต้องขึ้นอยู่กับความสามารถทางสมองในการคิดจินตนาการผสมผสานสิ่งแปลกใหม่ มีการคิดเป็นของตนเองโดยเฉพาะสามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยมีสิ่งเร้าเป็นตัวกระตุ้น ทำให้เกิดความคิดใหม่ ประสบการณ์ใหม่ อาจอยู่ในรูปของการกระทำหรือผลผลิต โดยอาศัยประสบการณ์ที่มีอยู่มาดัดแปลงแก้ไขและนำไปใช้แก้ปัญหาได้ สามารถนึกคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ ตลอดจนโยงความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างรอบคอบและถูกต้อง

ดังนั้นจากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 ได้กำหนดเป้าหมาย ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีสมรรถนะที่เหมาะสม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามช่วงวัย รวมถึงได้รับการส่งเสริมความเป็นเลิศเต็มตามศักยภาพ ซึ่งหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2560 ได้ระบุมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ พบว่าเพื่อขับเคลื่อนความเจริญก้าวหน้าของประเทศในอนาคต สมควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยไว้ในมาตรา 54 วรรคสอง กำหนดว่า “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย” (สำนักงานเลขาธิการการศึกษา, 2562) โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความคิดสร้างสรรค์ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำเรื่องรูปแบบการจัดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการและความคิดสร้างสรรค์ผ่านกิจกรรมที่ฝึกให้เด็กได้แสดงออกทางความคิดตามจินตนาการของตนเองควบคู่ไปกับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เพราะฉะนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่ารูปแบบการจัดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟนี้จะช่วยให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีพัฒนาการเหมาะสมกับวัย มีกระบวนการคิดและเติบโตไปเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ต่อไปได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3
2. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ไว้ดังนี้

ตัวอย่าง

ตัวอย่าง ได้แก่ เด็กปฐมวัยในโรงเรียนบ้านนาคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 17 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามขั้นตอนการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนประยุกต์ตามแนวทางของ Likert (Likert Five's Rating Scale) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบในการสร้างแบบสอบถามซึ่งครอบคลุมเนื้อหาของรูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย ทั้ง 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟ 2) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3) ความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย และ 4) แนวคิดทฤษฎีของวอลดอร์ฟ ซึ่งผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ในการใช้แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม ดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ให้ความหมายของค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมมาก

2.51-3.50 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมน้อย

1.00-1.50 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

การวิจัยในครั้งนี้พิจารณาค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป ถือว่ารูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความเหมาะสม

2. การศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

2.1 แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย จัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ดังนี้ ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ศึกษาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดของวอลดอร์ฟ จากนั้นกำหนดรูปแบบของการจัดประสบการณ์โดยการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิด

ของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย และกำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สารแห่งสี่สັນ, หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต, หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ไข่มหัศจรรย์ และหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง สร้างฝันนักคิด

2.2 แบบทดสอบการวัดและประเมินผลความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยมีข้อความประกอบภาพ จำนวน 30 ข้อ โดยยึดองค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ความคิดริเริ่ม (2) ความคิดคล่องแคล่ว (3) ความคิดยืดหยุ่น (4) ความคิดละเอียดลออ การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดและประเมินความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย ดำเนินการดังนี้

2.2.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

2.2.2 วิเคราะห์หาค่าระดับความยากง่าย (P)

2.2.3 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (R)

2.2.4 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

2.2.5 การวัดและประเมินผลหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟ ใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2.6 ผลการเปรียบเทียบการวัดและประเมินผลแบบทดสอบก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟ สถิติที่ใช้ คือ t-test ชนิดตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระจากกัน (Dependent samples)

การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การพิจารณาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของรูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้แก่ 1) แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 2) แบบทดสอบเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียนจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน การวิจัยในครั้งนี้พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) = .50-1.00 ถือว่าแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และแบบทดสอบเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียนสามารถนำไปใช้ได้

2. การวิเคราะห์ระดับความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (R) ของแบบทดสอบ จากตัวอย่างเพื่อทดลองเก็บเครื่องมือวิจัย คือ เด็กปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 40 คน โดยระดับความยากง่าย (P) มีค่าระหว่าง .2 ถึง .8 และค่าอำนาจจำแนก (R) มีค่ามากกว่า .2 ขึ้นไป ถือว่าแบบทดสอบสามารถใช้ได้

3. การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ จากตัวอย่างเพื่อทดลองเก็บเครื่องมือวิจัย คือ เด็กปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 40 คน

ขั้นตอนที่ 2 การใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยตัวอย่างเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาลในโรงเรียนบ้านนาคอย ปีการศึกษา 2565 จำนวน 17 คน ผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาในการทดลอง โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งหมด 4 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 1 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที ใช้เวลา 8 ชั่วโมง โดยทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านนาคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวน 17 คน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระยะเวลาในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟ

สัปดาห์ที่	หน่วยการเรียนรู้	เรื่องที่เรียนรู้	เวลา	ผลการพัฒนา
1	สาระแห่งสี่สັນ	- สี่ที่เกิดจากธรรมชาติ - ประเภทของสี่ - แม่สี่	40 นาที 40 นาที 40 นาที	ความคิดริเริ่ม ความคิดละเอียดลออ ความคิดยืดหยุ่น ความคิดคล่องแคล่ว
2	สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต	- สิ่งมีชีวิต - สิ่งไม่มีชีวิต - ประโยชน์และโทษของสิ่งมีชีวิต และสิ่งไม่มีชีวิต	40 นาที 40 นาที 40 นาที	ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดละเอียดลออ ความคิดยืดหยุ่น
3	ไข่มหัศจรรย์	- ส่วนประกอบของไข่ - ไข่เออยจนิ่ม - ไข่ไดโนเสาร์	40 นาที 40 นาที 40 นาที	ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดละเอียดลออ ความคิดยืดหยุ่น
4	สร้างฝันนักคิด	- การพิมพ์ภาพด้วยเชือก - เรียนรู้เรื่องจำนวน - การเปรียบเทียบ	40 นาที 40 นาที 40 นาที	ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดละเอียดลออ ความคิดยืดหยุ่น
รวมทั้งสิ้น				480 นาที = 8 ชั่วโมง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่นและการทดสอบที (t-test) ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายดังนี้

1. ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่พัฒนาขึ้น โดยใช้วิธีตรวจสอบความเหมาะสม ซึ่งผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พบว่า ด้านแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.70$, $S = .54$) ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.62$, $S = .53$) ด้านความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.58$, $S = .50$) ด้านแนวคิดทฤษฎีของวอลดอร์ฟ มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{x} = 4.46$, $S = .69$)

2. ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผลการพิจารณาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของรูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้แก่

1.1 ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีของวอลดอร์ฟว่ามีดัชนีความสอดคล้องกับรูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สาระแห่งสีสัน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ไข่มหัศจรรย์ และหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สร้างฝันนักคิด มีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) = .80-1.00 สามารถนำไปใช้ได้

1.2 ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เป็นรายข้อ เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ ว่ามีดัชนีความสอดคล้องกับรูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พบว่า มีความเหมาะสมของภาษาและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง มีการนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ครอบคลุมกับเนื้อหา ซึ่งผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) = .80-1.00 สามารถนำไปใช้ได้

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (R) ของแบบทดสอบ

ผลการวิเคราะห์ระดับความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (R) ของแบบทดสอบเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวน 40 คน เมื่อนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง .20-.80 และค่าอำนาจจำแนก (R) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไปพบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (R) ของแบบทดสอบ ได้ข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง .20-.80 และค่าอำนาจจำแนก (R) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป จำนวน 20 ข้อ โดยตัดข้อ 2, 3, 9, 11, 14, 16, 17, 19, 20, 27 ออก เนื่องจากมีค่าอำนาจจำแนก (R) ไม่ได้ตามเกณฑ์

3. ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยผู้วิจัยใช้แบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 20 ข้อ ทดสอบกับเด็กปฐมวัยในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 40 คน ไปตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-20 ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) เท่ากับ .61 ดังนั้นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบทั้ง 20 ข้อนี้ สามารถนำไปใช้ได้

ขั้นตอนที่ 2 ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

1. ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบการวัดและประเมินผลความคิดสร้างสรรค์หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟโดยใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย พบว่า จากการทำแบบทดสอบก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านนาคอย จำนวน 17 คน จากแบบทดสอบชนิดเลือกตอบชุดเดียวกัน จำนวน 20 ข้อ ที่ผ่านการประเมินค่าความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผลการทดสอบพบว่า หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ($\bar{x} = 16.53$) และค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ($\bar{x} = 11.88$) แสดงว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟ โดยใช้แบบทดสอบเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยเป็นไปตามความมุ่งหมายของการวิจัย

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟโดยใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้จากผลการเปรียบเทียบการวัด

และประเมินผลก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้สถิติการทดสอบที แบบกลุ่มไม่อิสระ มีผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟโดยใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

การทดสอบ	n	$\bar{x}$	S	t	Sig.
ก่อนเรียน	17	11.88	1.11	17.188**	.01
หลังเรียน	17	16.53	1.12		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านนาคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้ เป็นไปตามความมุ่งหมายของการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. รูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่พัฒนาขึ้นโดยใช้วิธีตรวจสอบความเหมาะสม ซึ่งผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีองค์ประกอบของรูปแบบ ดังนี้ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย และแนวคิดทฤษฎีของวอลดอร์ฟ พบว่าผลการตรวจสอบความเหมาะสมองค์ประกอบของรูปแบบ มีดังนี้
 - 1) ด้านแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.70$, $S = .54$)
 - 2) ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.62$, $S = .53$)
 - 3) ด้านความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.58$, $S = .50$)
 - 4) ด้านแนวคิดทฤษฎีของวอลดอร์ฟ มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{x} = 4.46$, $S = .69$) ตามลำดับ

2. การศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า

2.1 การวิเคราะห์แบบทดสอบการวัดและประเมินผลหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟโดยใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย พบว่า หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ($\bar{x} = 16.53$) และค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ($\bar{x} = 11.88$) แสดงว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟ โดยใช้แบบทดสอบเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยเป็นไปตามความมุ่งหมายของการวิจัย

2.2 การเปรียบเทียบแบบทดสอบการวัดและประเมินผลก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟโดยใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบการวัด

และประเมินผลหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสูงกว่า ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านนาคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้ เป็นไปตามความมุ่งหมายของการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่องรูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนา ความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้วิจัย สามารถอภิปรายผลตามความมุ่งหมายของการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนา ความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่พัฒนาขึ้น โดยใช้วิธีตรวจสอบความเหมาะสม จากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนา ความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า มีองค์ประกอบจำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) แผนการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟ เนื่องจากแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นแนวการจัดการเรียนการสอน ของครูที่มีการเตรียมไว้ล่วงหน้า เพื่อจะทำกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จะมีเนื้อหา สารที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีการใช้สื่อการเรียนการสอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และมีการวัดผล ประเมินผล หลังการจัดกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนฤมล คงกลัด (2557) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แผนการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญมากที่ครูผู้สอนจะต้องมีเพื่อเตรียมการสอน ในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จะต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในห้องเรียน เน้นการบูรณาการในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ซึ่งรูปแบบที่ผู้วิจัยใช้ คือ ยึดองค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์เป็นหลัก ได้แก่ 1) หน่วยการจัดประสบการณ์ 2) สารสำคัญ 3) จุดประสงค์การเรียนรู้ 4) สารการเรียนรู้ 5) กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟ 6) สื่อการเรียนรู้ 7) การวัดและประเมินผล 8) บันทึกผลหลังการสอน 9) ภาคผนวก ได้สอดคล้องกับแนวคิดของ ณัฐพงศ์ ฉลาดแย้ม (2564) ได้ให้ความหมายของการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไว้ว่า การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงและเกิดประโยชน์กับเด็กปฐมวัย มีดังนี้ 1) วางแผนการจัดประสบการณ์ ครูต้องรู้จักเด็กที่ตนเองรับผิดชอบ รู้พัฒนาการตามวัย ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ รวมทั้งรู้ว่าควรปรับปรุง และพัฒนาเด็กคนใดในเรื่องใดบ้าง 2) ต้องการให้เด็กเรียนรู้อะไร ครูต้องรู้จุดหมายของการจัดประสบการณ์ ครูจึงควร ศึกษาก่อนว่า ทักษะ สารการเรียนรู้ หรือประสบการณ์สำคัญใดที่จะจัดให้กับเด็ก แล้วจึงวางแผนการจัดกิจกรรมต่อไป 3) เด็กจะเรียนรู้เรื่องที่ต้องการให้เรียนรู้ได้ดีที่สุดได้อย่างไร ครูต้องรู้จักคิดหาวิธีสอน และสื่อเพื่อช่วยให้เด็ก เกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ 4) รู้ได้อย่างไรว่าเด็กเกิดการเรียนรู้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด ครูต้องรู้วิธีประเมินผล สร้างและใช้ เครื่องมือประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่เหมาะสม ซึ่งการจัดทำแผนการจัดกิจกรรม และประสบการณ์องค์ประกอบสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ คือ สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร บันทึกผลหลังการสอน ภาคผนวก ตามลำดับ ซึ่งการจัดทำแผน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟนั้นจะต้องสอดคล้องกับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

ของเด็กปฐมวัย ให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์ เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยกระตุ้นคุณภาพในตัวเด็ก ให้มีความมั่นใจในตนเอง และเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพต่อไป 2) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เนื่องจาก การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เป็นการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับวัยผ่านการทำกิจกรรม การเล่น การฟัง เกิดประสบการณ์ตรง และเกิดความรู้ที่หลากหลาย ซึ่งในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีหลักการในการจัดประสบการณ์ ดังนี้ จัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย อย่างต่อเนื่อง เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดให้เด็กได้เข้ารับการพัฒนาคิดสร้างสรรค์ผ่านการทำกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยเป็นการจัดประสบการณ์แบบกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการ ผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลายเพื่อส่งเสริมพัฒนาการครอบคลุมทุกด้าน ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำเป็นต้องเป็นกิจกรรมที่แปลกใหม่และเป็นกระบวนการ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็ม ศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของภรณ์ คุรุรัตน์ และวรรณาท รักสกุลไทย (2561) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยต้องจัดอย่างเป็นกระบวนการ เพราะการเรียนรู้ในแนวใหม่ต่างจากการเรียนเนื้อหาวิชาที่ครูสอนหรือถ่ายทอด ให้เด็กโดยตรง (Direct instruction) เด็กที่ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเป็นกระบวนการ จะมีความสามารถในการคิด การใช้ภาษา การแสดงออกทางสร้างสรรค์ การปรับตัวได้ดี มีความเชื่อมั่นและมีความรู้สึกที่ดีต่อตัวเองสูง การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยมีลักษณะเฉพาะตัวและจำเป็นต้องเรียนรู้ผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย ดังนั้น เพื่อให้การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้ได้ดีและมีศักยภาพ ครูผู้สอนจึงต้องผสมผสานบูรณาการทั้งแนวคิด ทฤษฎี และประสบการณ์อย่างหลากหลาย ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติ ได้สัมผัส ได้ทดลอง ได้คิดแก้ปัญหา และใช้เวลาแก่เด็กมากพอ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติ ปัญญา ซึ่งในการจัดการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยจะต้องจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ เพื่อเป็นการจัดการเรียนการสอน ที่ครูเตรียมไว้ล่วงหน้าและสามารถสอดคล้องกับแนวคิดที่แปลกใหม่ควบคู่ได้ 3) ความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย เนื่องจาก ความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย เป็นความสามารถทางสมองในการคิดหลายทาง จินตนาการผสมผสาน สิ่งแปลกใหม่ออกไปจากเดิม มีการคิดเป็นของตนเองโดยเฉพาะ สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยมี สิ่งเร้าเป็นตัวกระตุ้น ทำให้เกิดความคิดใหม่ ประสบการณ์ใหม่ อาจอยู่ในรูปของการกระทำหรือผลผลิต โดยอาศัย ประสบการณ์ที่มีอยู่มาดัดแปลงแก้ไขและนำไปใช้แก้ปัญหาได้ สามารถนึกคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ ตลอดจนโยง ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างรอบคอบและถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอารี พันธมณี (2557) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถของมนุษย์ที่จะนำไปสู่สิ่งใหม่ ๆ เกิดผลผลิตใหม่ ๆ ทางเทคโนโลยี รวมทั้งความสามารถในการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งแปลกใหม่ และสอดคล้องกับแนวคิดของบุญรัตน์ จันทร (2558) ได้ศึกษา และสรุปความหมายของความคิดสร้างสรรค์ของนักจิตวิทยาและนักการศึกษาว่า ความคิดสร้างสรรค์ (Creative) หมายถึง ลักษณะของการแสดงออกทางความคิดที่เป็นรูปแบบของการแก้ปัญหา กระบวนการแก้ปัญหาและการคิด เชื่อมโยงระหว่างความรู้หรือประสบการณ์เดิมให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่โดยไม่จำกัดกรอบของความคิดและเป็นลักษณะ ของบุคคลที่สามารถคิดแบบออกนอกกรอบ (Divergent Thinking) ซึ่งประกอบด้วยบุคคลที่มีความคิดริเริ่ม ความคิดยืดหยุ่น ความคิดคล่องแคล่วและความคิดละเอียดลออ เพื่อที่จะได้ผลผลิตจากความคิดเหล่านั้นมีความแปลกใหม่หรือปรับปรุง ให้ดีขึ้น ดังนั้น ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในปัจจุบันต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยเพราะสังคมมีความเปลี่ยนแปลง ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและวิทยาศาสตร์ต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา ผลของความคิดสร้างสรรค์ ของมนุษย์ทำให้เกิดนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เกิดขึ้น และ 4) แนวคิดทฤษฎีของวอลดอร์ฟ เนื่องจากแนวคิด ทฤษฎีของวอลดอร์ฟ เป็นความสามารถในการคิด รู้สึก และจิตใจหนักแน่นแน่วแน่ ซึ่งเป็นคุณค่าที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ ที่อยู่ในตัวเด็กแต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับ Wonder Valley International School (2564) ได้กล่าวว่า หัวใจสำคัญ

ของการศึกษาแบบวอลดอร์ฟ แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนเกี่ยวข้องกับ 3H ซึ่งได้แก่ Head Heart and Hands คือ การจับความคิด การจับความรู้สึก และการลงมือทำ แนวคิดทฤษฎีของวอลดอร์ฟมุ่งหวังเพื่อพัฒนาเด็กให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ เปี่ยมล้นไปด้วยความเมตตา กล้าหาญ มีจิตใจแน่วแน่ ใฝ่รู้ สามารถเข้าใจตนเองได้ ซึ่งองค์ประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็ก ได้แก่ การเลียนแบบ จินตนาการ แรงบันดาลใจ ครูผู้สอนจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีที่ควรค่าแก่การเลียนแบบและจดจำสำหรับเด็ก เน้นให้เด็กได้มีความคิดที่อิสระตามกำลังและความสามารถของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับบุณรดา ชัยบุญเรือง (2560) ได้กล่าวว่า แนวคิดการศึกษาวอลดอร์ฟ คือ การช่วยให้มนุษย์บรรลุศักยภาพสูงสุดและสามารถกำหนดความมุ่งหมายและแนวทางแก่ชีวิตของตนเองได้อย่างอิสระตามความสามารถของตนเอง เด็กควรได้เล่นอย่างอิสระ ใช้ชีวิตร่วมกับธรรมชาติ เน้นการสอนให้รู้จักตนเองในการใช้ชีวิต โดยผ่านกิจกรรม 3 อย่างคือ กิจกรรมทางกาย ผ่านอารมณ์ความรู้สึก และผ่านการคิด เน้นการให้เด็กได้ใช้พลังทุกด้าน คือ ด้านสติปัญญา ด้านศิลปะ และด้านการปฏิบัติอย่างพอเหมาะ สอดคล้องกับแนวคิดของบุษบง ต้นดวงศ์ (2562) ได้กล่าวว่า การศึกษาวอลดอร์ฟในโรงเรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนามนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ในด้านการพัฒนากาย (Body) จิต (Soul) และจิตวิญญาณ (Spirit) ช่วยให้มนุษย์ได้พบศักยภาพสูงสุดของตนเอง และสามารถกำหนดเป้าหมายและแนวทางแก่ชีวิตได้อย่างอิสระ สอดคล้องกับ Martyn (2017) ได้กล่าวว่า การศึกษาวอลดอร์ฟจะดึงศักยภาพที่มีอยู่ในตัวเด็กแต่ละคน ให้แสดงออกมาไม่ไขว่คว้าข้อมูลความรู้จากภายนอกใส่เข้าไปในเด็กเพื่อการผลิตซ้ำ ดังนั้นครูผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กได้ใช้ศักยภาพของตนเองผ่านการคิดและจินตนาการให้เต็มความสามารถ ไม่เน้นความรู้ภายนอกที่ใส่เข้าไปในตัวเด็กเพื่อให้เด็กได้ท่องจำ สร้างแรงบันดาลใจให้เด็กเพื่อให้เกิดศักยภาพสูงสุด

2. ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า การใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยกลุ่มตัวอย่าง เด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาลในโรงเรียนบ้านนาคอย ปีการศึกษา 2565 จำนวน 17 คน พบว่า หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย มีค่าเฉลี่ยคะแนนจากแบบทดสอบสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ($\bar{x} = 16.53$) และค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ($\bar{x} = 11.88$) มีผลการเปรียบเทียบการวัดและประเมินผลหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านนาคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้ เป็นไปตามความมุ่งหมายของการวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากเด็กปฐมวัยโรงเรียนบ้านนาคอยได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยขึ้นมีความเหมาะสมกับผู้เรียนเหมาะสมกับสภาพบริบท ทำให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดที่หลากหลายทิศทางส่งผลต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญราไพ หนูสวัสดิ์ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยรูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดสร้างสรรค์ด้านศิลปะของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิสิฐ เทพไกรวัล (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแนวคิดวอลดอร์ฟ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านศิลปะของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า ความคิดสร้างสรรค์ด้านศิลปะของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟสูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนในสถานศึกษาควรนำข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยการนำรูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟมาพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อส่งต่อการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยต่อไป
2. ครูผู้สอนในสถานศึกษาสามารถนำองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยได้ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยให้ดียิ่งขึ้น
3. รูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟ 2) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3) ความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย และ 4) แนวคิดทฤษฎีของวอลดอร์ฟ ดังนั้น ควรนำเอาองค์ประกอบดังกล่าวไปใช้ในการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย จะทำให้ส่งต่อการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยต่อไป
4. การใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้นนี้ ควรกำหนดระยะเวลาในการพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษา มีการวางแผนการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ก่อนนำไปใช้ เพื่อให้ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรนำรูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของวอลดอร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กับเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและศึกษาผลที่เกิดขึ้น
2. ควรศึกษาแนวทางการศึกษาองค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยที่นอกเหนือจากองค์ประกอบหลัก หาดองค์ประกอบอื่นที่น่าสนใจ เช่น ความคิดหลากหลาย คิดจินตนาการ การคิดในทางสร้างสรรค์ เพื่อนำไปเป็นกรอบแนวคิดในการทำวิจัยครั้งต่อไป
3. ควรนำผลการวิจัยไปศึกษากระบวนการนำไปใช้เพื่อทำวิจัยแบบแยกองค์ประกอบหลัก เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ตรงประเด็นและเกิดประโยชน์เพื่อควมมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ทำให้วิทยานิพนธ์สมบูรณ์ที่สุดและทรงคุณค่าทางวิชาการ

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐพงศ์ ฉลาดแย้ม. รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้. (ออนไลน์) 2564 (อ้างเมื่อ 19 พฤศจิกายน 2565). จาก <https://shorturl.asia/pxDTY>.
- นฤมล คงกลัด. การพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการโดยใช้ภาษาท่าเพื่อเสริมสร้างทักษะทางภาษาของนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดหนามพุดอ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2557.
- บานชื่น พุ่มชะเอม. การพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนอนุบาลศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังท่าดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต, 2556.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น, 2553.
- บุญรัตน์ จันทร. การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2558.
- บุณรดา ชัยบุญเรือง. ถอดบทเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัย ประยุกต์ตามแนววอลดอร์ฟ กรณีศึกษา โรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2560.
- บุษบง ต้นติวงศ์. การศึกษาวอลดอร์ฟ (Waldorf Education). (ออนไลน์) 2562 (อ้างเมื่อ 7 ธันวาคม 2565). จาก <https://nontster.wordpress.com/2009/05/13/>.
- พัชรมณห์ ศุภสุข. การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในเด็กปฐมวัยโดยการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิดแบบมีโครงสร้างควบคู่การเสริมแรงทางสังคม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2556.
- พิสิฐ เทพไกรวัล. “ผลการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแนวคิวดอลดอร์ฟ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านศิลปะของเด็กปฐมวัย,” วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย. 10, 4 (ตุลาคม-ธันวาคม 2563): 25-26.
- เพ็ญรำไพ หนูสวัสดิ์. การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิวดอลดอร์ฟ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2554.
- ภรณ์ คุรุรัตน์ และวรรณาท รักสกุลไทย. กระบวนทัศน์ใหม่ของการศึกษาปฐมวัย. (ออนไลน์) 2561 (อ้างเมื่อ 11 กันยายน 2566). จาก <http://admin.elibrary.onecapps.org/Book/398.pdf>.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2561. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561.
- . มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ. มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ National Standard for Early Childhood Care, Development and Education Thailand. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2562.
- วิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนัก. รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2560.

สุพัตรา ชันทอง. **แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2562.

สุพัสชา บุพศิริ. **ผลการจัดประสบการณ์การแสดงบทบาทสมมติประกอบการเล่านิทาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถทางด้านภาษาและการกล้าแสดงออกของเด็กปฐมวัย**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2560.

อารี พันธมณี. **การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สู่ความเป็นเลิศ**. กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์, 2557.

Martyn, Rawson. **Waldorf education: a continuous cycle of renewal**. (online) 2017 (อ้างเมื่อ 21 May 2024). จาก <https://www.waldorf-resources.org/single-view/waldorf-education-a-continuous-cycle-of-renewal>

Wonder Valley International School. **วอลดอร์ฟ (Waldorf) คืออะไร? โรงเรียนที่มีการสอนแบบวอลดอร์ฟเป็นอย่างไร?** (ออนไลน์) 2564 (อ้างเมื่อ 20 พฤษภาคม 2567). จาก <https://shorturl.asia/quv7j>

